www.dacoromanica.ro

LA MARIA PĂUCEASCA

NĂSCUTĂ ZOSSIMÀ.

Să începem dupŏ Luca quare însemneaḑă *Lumină sau ochiu.*

«Lăssaţi pe Morţi să'şi îngrópe
«Morţii lor, iar voi mergeţi
«de vestiţi Impĕrăţia lui Dumneḑeu.»
(Luca Capu IX. V. 60.)

Să lăssăm pe Păgâni şi pe Atheii que n'au luat suflarea Vieţei adevĕrate, quari se nascu muritori şi nu aspiră nici nu credu la nemurire, quari din natura lor sunt morţi; să'i lăsăm pe aquestia a'şi îngropà morţii în eterna uitare; iar noi Chrestinii să annunţiăm pretutindeni şi să asteptăm împărăţia lui Dumneḑeu.

Sunt momente şi ore, şi ḑille, şi ênsuşi anni în viaţa nóstră în quare Omul suffere quât nu póte crede quŏ este cu putinţă a sufferì, quând perderile que încercăm sunt nereparabili, quând ori-que consolaţiŏ, şi ênsuşi dela quei mai d'apprópe, şi ênsuşi dela quei mai potenţi ai pământului nu are nici o putere în inima nóstră.

Que ammu fi făcut în assemenea momente, daqua Dumneḑeu n'ar fi provĕḑut a trimette la timpi pe alleşii sĕi şi in urmă pe ênsuşi Cuvêntul Creator şi unicu al sĕu Filiu a ne da o credinţă şi a ne promitte viaţa eternă, convingêndu-ne de nemurirea Suffletului. Fărŏ religiŏ Umanitatatea ar fi mai jos şi de quât vita necuvêntătóre; quŏci simţind şi judecând, şi neavênd nici o speranţă

www.dacoromanica.ro

dincolo de dureri şi de mormênt, ar cădé într'o totală disperaţiŏ, que vita nu o póte încercà.

Que mai remâne în lumea aqueasta aquestor părinţi desolaţi que îşi perdurŏ pe singura lor filiă Maria, cum şi mai din ainte trei nepoţi que erau să aibă dela dênsa? Quine îi mai póte consolà? cu que vor puté să împle deşĕrtul que este acum în inima lor? que promissiŏ umană le mai póţe reparà perderea aqueasta que sperie pe oriquine aude o assemenea situaţiŏ de quel mai desolător desert în miḑlocul unei lumi sgomotóse? Que s'ar fi făcut ei fărŏ religiŏ, fărŏ credinţa mântuitóre quŏ filia lor pré dilectă n'a murit, ci a trecut dela mórte la viaţă?

Lăsaţi dar, voi, o părinţilor chrestini ai Reposatei Mariei, lăssaţi pe păgânii de Athei cà nisce morţi que sunt să se ducă disperaţi a'şi îngropà morţii; iar voi quei vii în Christos Domnul nostru, annunţiaţi şi ênsuşi în durerea vóstră Impĕrăţia lui Dumneḑeu. Iar tu sufflete fericite al Mariei, que esci mai viu de quât alle nóstre, (pentru quŏ ai lăsat aquì jos tot que ai avut de mortal,) în viaţa eternă în quare treci que sórtă te astéptă? quare îţi este partea que vei avé acolo? — Respunsul îl putem aflà ênsuşi în logica umană, în mintea nóstră propriă, în cuvêntul que fiă-quărui ni s'a împărtăşit dela Dumneḑeu.

Născută din părinţi chrestini şi drept credincioşi, de mică ai fost crescută pe callea Evangelielor, cu frica sau mai bine cu dragóstea lui Dumneḑeu in inimă, quare 'ţi a inspirat respectul şi suppunerea către părinţi, durerea pentru quei que sufferu, datoriele de consórte, de mamă, datoriele către amicele talle şi către omenire în genere.

Abià trecuşi din pruncia nesciitóre şi innocentă, şi ai fost de timpuriu bine cuvêntată prin nuntă spre a luà dulcea şi gravida sarcină a casei. Petrecerile talle quelle mai dulci furŏ dragostea şi credinţa către consórtele tĕu

www.dacoromanica.ro

que a sciut a te preţui şi iubi: trei sarcine apoi de quâte noĕ luni, trei nasceri, trei rênduri de cresceri pline de căldură şi de tinereţe maternă; trei agonii apoi alle a questor fiinţe pré dilecte quăror le ai fi dat sănĕtatea şi viaţa ta qua să scapi pe a lor, trei pahare în fine de mórte pentru aqueste perderi nereparabili aquì jos. Aquestea, petreceri sunt în timp de ḑece anni ai căsătoriei talle? Implinirea datoriilor, durerile que ai sufferit, nici te-au mai lăssat a cunósce vre o dulcéţă fără amar în viaţă. Te-ai mântuit de vie, o tênără copillă, şi consórte credinciósă, şi mamă que bĕuşi trei pahare unul de quât altul mai amar, şi quari îţi ruinară sănĕtatea. Părinţii tĕi consórtele tĕu desolat te perdură fórte junĕ. Ai trăit ânsĕ mult în puţine ḑille; quĕci viaţa *adevĕrată* nu se numeră dupŏ anni, ci dupŏ Virtute; şi virtutea ţi s'a însufflat de pruncă, dragostea către umanitatea sufferitóre ţi s'a pus din copillărie în inima. Ai citit iarŏ mult; cunosciai historia naţiunilor străine, şi cu atâta mai vîrtos apopolilor ortodoxi cà Românii şi Grecii; şi daqua nu'ţi a spus părinţii din modestie, 'ţi au spus străinii, 'ţi-a spus Historia quă Zossimadii şi Coraì au fost dintre regeneratorii Greciei decădute. Mare mysţer que ne probă adevĕrul Religiunii nóstre, şi învierea credincioşilor! Atâţia popoli se stinserŏ cà naţiuni: Babylonieni, Egypteni, Hebrei, şi nici unul nu mai înviò ca naţiŏ, pentru quŏ n'au fost chrestini şi n'au mai sperat nici aspirat la înviere. Grecii reînviarŏ, pentru quŏ nu remasserŏ idolatri, pentru quŏ din preună cu noi Românii din Dacia îmbrăţişăşarŏ pura religiŏ priimitivă a Apostolilor. Speraţi dar o popoli chrestini la înviere, quŏ étŏ cum înviaḑă Grecii şi Românii. — Aveam să facu un respuns la întrebarea que făcuiu despre locul destinat dincolo reposatei Mariei, şi zelul mĕ făcù să'şi ia suffletul meu avêntul dincolo de scopul sĕu; numele lui Corai şi al Zossimadilor îmi desteptarŏ

www.dacoromanica.ro

nisce idei pline de speranță și de convicțiŏ despre Invierua Individilor și a Popolilor chrestini. Mai este îndoială, toți quâți vĕ afflați de față, toți quâți veți audî cuvêntul aquesta, despre locul destinat Mariei și quellor assemenea ei, dincolo de Mormênt? Locul mamelor martyre, locul sóțelor iubitóre de al lor bărbat, locul quellor iubite și binecuvêntate de quel que binecuvêntò nunta din Cană a Gallilei, și quarele înviò pe Lazar que representă și ne dă o icónă vie a tutulor popolilor chrestini, que din mormênt înviadă și lasă linţoliul morții.

Lăssați darŏ, o desolați părinți, lăssați iar o repet, să se desespere și să'și bată peptul Păgânii și Atheii, iar nu voi chrestinii luminați de făclia Cuvêntului și unși cu myrul spiritual al Evangeliei, al nuvellei quellei bune. Fiiul și Cuvêntul lui Dumnedeu ne annunțiat la toți de bine. Bucurați-vĕ dar, și dând sărutarea materialĕ quea dupŏ urmă, veniți să cântăm cu toții laudă lui Dumnedeu spre eterna memorie a Reposatei.

Nu erà natural, Mario, qua Părinții tĕi să plângă a ta perdere; erà la tine qua să plângi pe părinții tĕi și să te întristedi de perderea quellor mai vechi de quât tine.

Nu erà assemenea nici mie convenabil a pronunțià o oratiŏ funebră la a ta îmmormântare, și mai vêrtos quŏ n'am dela nimeni nici darul, nici missia, nici voiea de a fi ministru lui Dumnedeu și de a predicà cuvêntul lui.

O putere ânsĕ mai pre sus de puterile melle mĕ întărì a'mi împlinì doĕ datorii mari. M'am crescut cu limba hellenică, cu limba Bisericei œcumenice și orthodoxe a Resăriiului. Aqueasta îmi însufflò aqueeași adoratiŏ către doĕ natiuni surori gemene în Christos[1] a Românilor și a

1]. Din Greci și din Romani furŏ primii que adoptarŏ christianismul dela Apostoli, și Românii din Dacia îl communicarŏ Gothilor, Slavilor, Ungurilor, și tot Românii din Dacia îl appĕrarŏ cu braçul și cu viața, îl susținurŏ cu averile lor, dotând St. Mormênt și alte comunități cu moșii.

www.dacoromanica.ro

Grecilor voiu să ḑicu, şi tot que a contribuit spre susţinerea şi regenerarea lor m'a împlut de respect şi de veneraţiŏ. Mai de unăḑi numele Văcărescilor mĕ addusse înaintea Altarulni spre a facce panegyricul regeneratorilor României şi al Părintelui poesei române. Astăḑi viiu spre a'mi respunde tributul către Coraï şi Zossimadi que făcurŏ mult pentru învierea Fraţilor nostri Greci. Provedinţa a făcut a'mi împlini datoriele pe de plin, pentru quŏ nu m'aşu simţì nici chrestin nici om întregu, de n'aşu dorì în aquellaşi grad binele şi înaintarea şi a Grecilor, şi a Bulgarilor şi a Serbilor cà şi a Romanilor, naţiuni chiemate de providenţă, surori în orthodoxie şi în sufferinţe, spre a formà marea şi exemplara confederaţŏ orientale. In questia orientale, în situaţia popolilor chrestini din Orient, nici o naţionalitate nu este întrégă de nu va fi solidară de queea lalttă; Quine e Grecu, cată să fiă şi Român şi Bulgar în aquellaşi timp; şi quine è Român cată să fiă şi Grecu şi Bulgar. In *unire* ânsĕ stă tăria, iar nu în *unitate*; în unire şi în dragoste stă mântuirea. A facce causă commună Chrestinii ortodoxi din Orient, este a se liberà în adevĕr; a quere ânsĕ ajutóre sau dela Appus sau de la Nord este mai reu de quât a schimbà jugul. Eatŏ causa pentru quare veniiu a cuvêntà cu occasia îmmormêntării a unei nepóte a Zossimadilor. — Apoi, cu demnul tĕu unchiu, o Marie, cu Grigorie Zossimà, peste doi spreḑece anni mâncarŏm înpreună pâinea amară a exiliului în sufferinţele pentru principiele în adevĕr naţionale de la 1848, proclamate în 9 Iuniu. 'Mi a fost companion şi frate în dureri şi sufferinţe pentru principe neschimte; nu ne-a putut luà unda deluviului antinaţional que venind de peste Pruth şi Milcov, se manifestŏ la 11 Iuniu, şi quare âncŏ stă peste România... Aquestea sunt cuvinte que mĕ făcurŏ a improvisà aqueastă cuvêntare şi quer

www.dacoromanica.ro

iertare dela toţi quŏ aqueasta va fi şi quea dupŏ urmă în assemenea împregiurări.

Marie, têneră filie şi corsórte, amică blândă şi căldurósă a amicelor talle, vie esci că chrestină, ia'ţi svolul spre locuinţele Drepţilor, şi de acolo fă a se coborî în sînul, în casa părinţilor tĕi, consórtelui tĕu, spiritul paraclet al consolaţiuni.

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro